

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

23. januar 2025*

»Præjudiciel forelæggelse – forbrugerbeskyttelse – urimelig handelspraksis – direktiv 2005/29/EF – artikel 7 – vildledende udeladelser – købsopfordring – væsentlige oplysninger – oplysninger til forbrugeren om, hvordan prisen beregnes – tilbud om onlinelevering af elektricitet – prissimulator – angivelse af en procentvis forhøjelse af den pris, der gælder for forbrugeren«

I sag C-518/23,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) ved afgørelse af 27. juli 2023, indgået til Domstolen den 10. august 2023, i sagen

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e.V.,

mod

NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af Domstolens vicepræsident, T. von Danwitz, som fungerende afdelingsformand for Sjette Afdeling, og dommerne A. Kumin (refererende dommer) og I. Ziemele,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e.V. ved Rechtsanwalt P. Wassermann,
- NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH ved Rechtsanwalt T. Höch,

* Processprog: tysk.

– Europa-Kommissionen ved P. Kienapfel, P. Ondrůšek og I. Rubene, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 7, stk. 1, og artikel 7, stk. 4, litra c), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis) (EUT 2005, L 149, s. 22).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e.V. (forbundssammenslutningen af forbrugercentraler og -sammenslutninger, Tyskland) (herefter »Bundesverband«) og NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH vedrørende en angiveligt vildledende reklame for et tilbud om levering af elektricitet.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 6., 7., 14. og 18. betragtning til direktiv 2005/29 er affattet således:
 - »(6) Derfor foretages der ved dette direktiv en tilnærmelse af medlemsstaternes love om urimelig handelspraksis, herunder illoyal reklame, som direkte skader forbrugernes økonomiske interesser og derved indirekte skader legitime konkurrenters økonomiske interesser. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet beskytter direktivet forbrugerne mod følgerne af urimelig handelspraksis, når disse er væsentlige, men det erkendes, at virkningerne for forbrugerne i visse tilfælde kan være ubetydelige [...]
 - (7) Dette direktiv vedrører former for handelspraksis, som direkte påvirker forbrugernes transaktionsbeslutninger i forbindelse med produkter [...]
- [...]
- (14) Det er ønskeligt, at begrebet vildledende handelspraksis omfatter de former for praksis, herunder vildledende reklame, hvor forbrugeren bedrages og dermed forhindres i at træffe et informeret og således effektivt valg. I overensstemmelse med medlemsstaternes love og praksis vedrørende vildledende reklame er vildledende praksis i dette direktiv inddelt i vildledende handlinger og vildledende udeladelser. For så vidt angår udeladelser er der i direktivet opstillet en begrænset række vigtige oplysninger, som forbrugeren skal bruge for at kunne træffe en informeret transaktionsbeslutning. Det er ikke nødvendigt at give sådanne oplysninger i alle reklamer, men kun i de tilfælde, hvor den erhvervsdrivende

fremsætter en købsopfordring, som er et klart defineret begreb i direktivet. Den strategi med fuldstændig harmonisering, der er fastlagt i dette direktiv, er dog ikke til hinder for, at medlemsstaterne i deres nationale lovgivning kan anføre de vigtigste karakteristika ved bestemte produkter som f.eks. samlerobjekter eller elektriske artikler, hvis udeladelse vil være af afgørende betydning, når der fremsættes en købsopfordring [...]

[...]

- (18) Alle forbrugere bør beskyttes imod urimelig handelspraksis. Domstolen har imidlertid [...] i forbindelse med retsafgørelser i sager om reklame fundet det nødvendigt at undersøge virkningen på en tænkt, typisk forbruger. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og for at den beskyttelse, der ligger i det, rent faktisk kan fungere, anvender dette direktiv som benchmark en under hensyntagen til sociale, kulturelle og sproglige forhold almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger, således som denne fortolkes af Domstolen, men sørger for at forebygge udnyttelse af forbrugere, hvis karaktertræk gør dem særligt sårbare over for urimelig handelspraksis [...] Begrebet gennemsnitsforbrugeren er ikke et statistisk begreb. Nationale domstole og myndigheder skal selv, under hensyn til Domstolens retspraksis, foretage en vurdering med henblik på at bestemme gennemsnitsforbrugeren typiske reaktion i et givet tilfælde.«

4 Dette direktivs artikel 2 bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

[...]

- d) »virksomheders handelspraksis over for forbrugerne« [...]: en handling, udeladelse, adfærd eller fremstilling, kommerciel kommunikation, herunder reklame og markedsføring, foretaget af en erhvervsdrivende med direkte relation til promovning, salg eller udbud af et produkt til forbrugerne

[...]

- i) »købsopfordring« en kommerciel kommunikation, hvori produktets karakteristika og pris er angivet på en måde, som er passende i forhold til det anvendte kommercielle kommunikationsmiddel, og hvorved forbrugeren sættes i stand til at foretage et køb

[...]«

5 Nævnte direktivs artikel 7 bestemmer:

»1. En handelspraksis betragtes som vildledende, hvis den i sin faktuelle sammenhæng, idet der tages hensyn til alle elementer og forhold og begrænsningerne ved kommunikationsmediet, udelader væsentlige oplysninger, som gennemsnitsforbrugeren har behov for i den pågældende situation for at træffe en informeret transaktionsbeslutning, og derved foranlediger gennemsnitsforbrugeren eller kan forventes at foranledige denne til at træffe en transaktionsbeslutning, som han ellers ikke ville have truffet.

2. Det betragtes også som en vildledende udeladelse, hvis en erhvervsdrivende, skjuler eller på en uklar, uforståelig, dobbelttydig eller uhensigtsmæssig måde præsenterer væsentlige oplysninger, jf. stk. 1 og under hensyntagen til elementerne i dette stykke, eller undlader at angive den kommercielle hensigt med den pågældende handelspraksis, hvis den ikke allerede fremgår tydeligt af sammenhængen, og hvis dette i nogen af disse tilfælde foranlediger gennemsnitsforbrugeren eller kan forventes at foranledige denne til at træffe en transaktionsbeslutning, som han ellers ikke ville have truffet.

3. Når det medie, der anvendes til at formidle denne handelspraksis, indebærer begrænsninger i rum eller tid, skal der tages hensyn til disse begrænsninger og til foranstaltninger, som den erhvervsdrivende har truffet for at gøre oplysningerne tilgængelige for forbrugerne på anden måde, når det afgøres, om oplysninger er blevet udeladt.

4. Ved en opfordring til køb betragtes følgende oplysninger som væsentlige, hvis de ikke allerede fremgår tydeligt af sammenhængen:

[...]

c) prisen inklusive afgifter, eller, hvis produktets art gør, at prisen ikke med rimelighed kan udregnes på forhånd, den måde, hvorpå prisen udregnes, samt, hvor det er relevant, alle yderligere omkostninger vedrørende fragt, levering eller porto eller, hvor sådanne omkostninger ikke med rimelighed kan udregnes på forhånd, oplysninger om, at der kan forekomme sådanne yderligere omkostninger

[...]«

Tysk ret

6 Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (lov om illoyal konkurrence) af 3. juli 2004 (BGBl. 2010 I, s. 254) i den affattelse, der var gældende den 28. maj 2022, og som finder anvendelse på tvisten i hovedsagen, har bl.a. til formål at gennemføre direktiv 2005/29 i tysk ret.

7 § 5a, stk. 1 og 3, i lov om illoyal konkurrence har følgende ordlyd:

»1. Enhver, der vildleder en forbruger eller en anden markedsdeltager ved at tilbageholde væsentlige oplysninger for denne forbruger eller markedsdeltager,

1) som forbrugeren eller en anden markedsdeltager efter omstændighederne har brug for at kunne træffe en informeret transaktionsbeslutning, og

2) hvis tilbageholdelsen er egnet til at foranledige forbrugeren eller den anden markedsdeltager til at træffe en transaktionsbeslutning, som vedkommende ellers ikke ville have truffet,

[...]

handler ligeledes illoyalt.

3. Ved vurderingen af, om væsentlige oplysninger er blevet tilbageholdt, skal der tages hensyn til:
- 1) begrænsninger i rum og tid som følge af det kommunikationsmiddel, der er valgt til den pågældende handelspraksis, og
 - 2) alle foranstaltninger, som den erhvervsdrivende har truffet for at meddele oplysningerne til forbrugeren eller en anden markedsdeltager på en anden måde end med det kommunikationsmiddel, der anvendes til den pågældende handelspraksis.«
- 8 § 5b, stk. 1, i lov om illoyal konkurrence bestemmer:

»Hvis varer eller tjenesteydelser udbydes sammen med en angivelse af deres egenskaber og pris på en måde, der er passende i forhold til det anvendte kommunikationsmiddel, således at en gennemsnitsforbruger kan indgå transaktionen, anses de efterfølgende nævnte oplysninger for væsentlige i henhold til artikel 5a, stk. 1, for så vidt som de ikke fremgår direkte af omstændighederne:

[...]

- 3) prisen inklusive afgifter, eller, hvis en sådan pris på grund af produktets eller tjenesteydelsens beskaffenhed ikke kan udregnes på forhånd, den måde, hvorpå prisen udregnes, samt, hvor det er relevant, alle yderligere omkostninger vedrørende fragt, levering eller porto eller, hvor sådanne omkostninger ikke kan udregnes på forhånd, oplysning om, at der kan påløbe sådanne yderligere omkostninger

[...]«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 9 New Niederrhein Energie und Wasser, der driver virksomhed på hele det tyske område, leverer elektricitet navnlig til kunder, der råder over et anlæg, som anvender elektricitet til opvarmning (herefter »elektricitet, der anvendes til opvarmning«). Dette selskab sælger således navnlig elektricitet til disse kunder, som faktureres til en nedsat takst »uden for spidsbelastningstimerne«, der svarer til en nattemedel, og som er bestemt til forsyning til dette system.
- 10 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at disse kunders forbrug af elektricitet, der anvendes til opvarmning, og elektricitet anvendt til andre formål, kan bogføres separat eller samlet. I tilfælde af samlet bogføring anvendes der en dobbelttakstmåler med to tællere, der registrerer elforbruget, den ene til den nedsatte takst, der gælder uden for spidsbelastningstimerne, den anden til den fulde takst, der anvendes i de øvrige timer på dagen.
- 11 Den forelæggende ret har præciseret, at kunderne i de timer, hvor den nedsatte takst finder anvendelse, ud over den elektricitet, der anvendes til opvarmning, kan forbruge elektricitet, der anvendes til andre formål, idet sidstnævnte forbrug ikke kan registreres særskilt. Visse eldistributionssystemforvaltere og -operatører anvender i denne situation en såkaldt »kompensationsmængde« over for elleverandørerne, som svarer til en opkrævning til fuld takst af en del af elforbruget, der bogføres til den nedsatte takst, hvilken mængde har form af en fast procentsats.

- 12 På sit websted, www.new-energie.de stiller NEW Niederrhein Energie und Wasser, som vælter den kompensationsmængde, der er fastsat af eldistributionssystemoperatørerne, over på sine kunder, en simulator for elpriserne til rådighed for offentligheden. Sidstnævnte kan også anvendes af personer, der forbruger elektricitet, som anvendes til opvarmning, og som har en måler til dobbelte takster. De pågældende skal med henblik herpå indtaste deres postnummer samt de mængder elektricitet, de har forbrugt, eller som svarer til deres behov i henhold til henholdsvis den nedsatte takst og den fulde takst. Denne simulator beregner derefter et pristilbud, som de kan acceptere og dermed indgå en kontrakt om levering af elektricitet med NEW Niederrhein Energie und Wasser.
- 13 Ifølge Bundesverband udgør den manglende angivelse i forbindelse med anvendelsen af den nævnte simulator af den kompensationsmængde, der overvælttes på den pågældende forbruger, en tilsidesættelse af forbuddet mod vildledende udeladelse og dermed af lov om illoyal konkurrence. Den endelige pris, der vises af prissimulatoren, er nemlig lavere end den faktiske pris, idet den ikke tager hensyn til den procentsats, der udgøres af kompensationsmængden.
- 14 Bundesverband nedlagde ved de kompetente tyske retsinstanser i såvel første instans som ved appel påstand om, at NEW Niederrhein Energie und Wasser tilpligtes at ophøre med navnlig at reklamere for et tilbud om levering af elektricitet, der anvendes til opvarmning, uden at forbrugeren i forbindelse med aftaleprocessen og nærmere bestemt for så vidt angår metoden for fakturering af denne elektricitet udtrykkeligt oplyses om den procentdel, der udgøres af kompensationsmængden, og som anvendes i tilfælde af, at forbruget af den nævnte elektricitet og det forbrug, der anvendes til andre formål, bogføres samlet ved hjælp af en dobbelttakstmåler.
- 15 Da Bundesverband ikke fik medhold ved disse instanser, har denne sammenslutning iværksat *revisionsanke* ved Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland), som er den forelæggende ret, idet den har gentaget sin påstand om, at denne reklame skulle bringes til ophør.
- 16 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at det i sagsøgte i hovedsagens almindelige salgsbetingelser, som den berørte person skal bekræfte at have fået kendskab til i forbindelse med accepten på internettet af tilbuddet vedrørende levering af elektricitet, der navnlig anvendes til opvarmning, præciseres, at det er operatøren af det lokale eldistributionssystemet, der fastsætter nattimedelen og den procentdel, der udgøres af kompensationsmængden. Det fremgår ligeledes heraf, at sidstnævnte blev fastsat til 25% af operatøren af systemet for det geografiske område, som sagsøgte i hovedsagens hjemsted henhører under.
- 17 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at reklame for et tilbud om levering af elektricitet, som følger af leverandørens tilrådighedsstillelse af en onlineprissimulator, udgør en »købsopfordring« som omhandlet i den relevante tyske lovgivning, der navnlig gennemfører artikel 7, stk. 4, i direktiv 2005/29.
- 18 Den forelæggende ret er imidlertid af den opfattelse, at eftersom forbrugers endelige transaktionsbeslutning, dvs. beslutningen om at indgå en aftale om levering af elektricitet, udspringer af indledningen af aftaleprocessen, er sagsøgte i hovedsagens angivelse i sine almindelige salgsbetingelser af den procentsats, der er udgøres af den anvendelige kompensationsmængde, ikke egnet til at opfylde den oplysningspligt, der påhviler sagsøgte i hovedsagen, bl.a. ud fra et tidsmæssigt synspunkt. Navnlig bør oplysninger om, hvordan den fakturerede pris beregnes, oplyses i forbindelse med anvendelsen af simulatoren med angivelse af

den nøjagtige procentsats, der udgøres af den kompensationsmængde, som gælder for den berørte. Medtagelsen af denne procentsats i beregningen af elprisen vil således gøre det muligt for forbrugerne at sammenligne sagsøgte i hovedsagens tilbud med andre leverandørers.

- 19 Den forelæggende ret vurderer, at der skal gives medhold i det søgsmål med påstand om forbud, som Bundesverband har indbragt for den, såfremt det fastslås, at de oplysninger, som sagsøgte i hovedsagen skal give i henhold til artikel 7, stk. 1, og artikel 7, stk. 4, litra c), i direktiv 2005/29 om den måde, hvorpå prisen beregnes, skal omfatte den nøjagtige procentsats, der udgøres af kompensationsmængden, således at den berørte person, der kender sit elforbrug, selvstændigt kan foretage beregningen af denne pris. En sådan fortolkning er i overensstemmelse med formålet med dette direktiv, som er at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, og kan udledes af den lovgivningsmæssige sammenhæng, hvori denne artikel 7, stk. 4, litra c), i direktiv 2005/29 indgår.
- 20 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at forbrugeren har brug for sådanne oplysninger for at kunne træffe en informeret transaktionsbeslutning, og finder, at udeladelsen af disse væsentlige oplysninger kan foranledige forbrugeren til at træffe en transaktionsbeslutning, som den pågældende ellers ikke ville have truffet.
- 21 Den forelæggende ret har desuden anført, at selv om appelinstansen fandt, at sagsøgte i hovedsagen ikke havde været i stand til at angive oplysninger om den nøjagtige procentdel, som er knyttet til den kompensationsmængde, der fandt anvendelse i det geografiske område, som var omfattet af et givent system, for så vidt som operatørerne af eldistributionssystemer kun sjældent offentliggjorde disse oplysninger, konkluderede denne instans imidlertid ikke, at det var umuligt for sagsøgte i hovedsagen at indhente de nævnte oplysninger fra disse operatører.
- 22 Når dette er sagt, har den forelæggende ret anført, at udtrykket »den måde, hvorpå prisen beregnes« i artikel 7, stk. 4, litra c), i direktiv 2005/29 ligeledes kan fortolkes således, at en generel oplysning til forbrugeren om de relevante elementer for beregningen af prisen kan vise sig at være tilstrækkelig.
- 23 Under disse omstændigheder har Bundesgerichtshof (forbundsdomstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal de oplysninger, som den erhvervsdrivende i henhold til artikel 7, stk. 1, og artikel 7, stk. 4, litra c), i [direktiv 2005/29] skal give om den måde, hvorpå prisen udregnes, når prisfastsættelsen afhænger af forbruget, være udformet således, at en forbruger på grundlag af oplysningerne selv kan udregne prisen, når vedkommende kender sit eget forbrug?«

Om det præjudicielle spørgsmål

- 24 Indledningsvis bemærkes, at det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at parterne i tvisten i hovedsagen er uenige om, hvorvidt den prissimulator, der er tilgængelig på elleverandørens websted, og som gør det muligt for den pågældende forbruger at beregne den månedlige pris, der skal betales for elektricitet, som navnlig anvendes til opvarmningsformål, skal indeholde en angivelse af den nøjagtige procentdel, der er knyttet til den kompensationsmængde, som elleverandøren anvender over for denne forbruger, således at sidstnævnte, der kender sit elforbrug, selvstændigt kan foretage beregningen af denne pris.

- 25 Under disse omstændigheder ønsker den forelæggende ret med sit præjudicielle spørgsmål nærmere bestemt oplyst, om artikel 7, stk. 1, og artikel 7, stk. 4, litra c), i direktiv 2005/29 skal fortolkes således, at i forbindelse med en reklame på internettet for et tilbud om levering af elektricitet skal oplysningerne om den måde, hvorpå prisen beregnes, indeholde den nøjagtige procentdel for en variabel komponent, såsom den kompensationsmængde, som elleverandøren anvender over for den pågældende forbruger, således at sidstnævnte, så snart denne kender sit elforbrug, selvstændigt kan foretage beregningen af denne pris.
- 26 Det skal bemærkes, at kun en handelspraksis, der på forhånd er kvalificeret som en »købsopfordring«, er omfattet af artikel 7, stk. 4, i direktiv 2005/29, mens alle former for handelspraksis, herunder købsopfordringer, er underlagt bestemmelserne i dette direktivs artikel 7, stk. 1, 2, 3 og 5 (dom af 12.5.2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, præmis 24).
- 27 Idet den forelæggende ret er af den opfattelse, at reklame for et tilbud om levering af elektricitet ved hjælp af en prissimulator, der stilles til rådighed for forbrugeren på elleverandørens websted, udgør en »købsopfordring« som omhandlet i artikel 2, litra i), i direktiv 2005/29, skal det bemærkes, at denne bestemmelse definerer dette begreb som »en kommerciel kommunikation, hvori produktets karakteristika og pris er angivet på en måde, som er passende i forhold til det anvendte kommercielle kommunikationsmiddel, og hvorved forbrugeren sættes i stand til at foretage et køb«.
- 28 Domstolen har endvidere præciseret, at købsopfordringen som en særlig form for reklame er underlagt en skærpet oplysningspligt i henhold til artikel 7, stk. 4, i direktiv 2005/29, sammenholdt med 14. betragtning hertil (dom af 12.5.2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, præmis 28).
- 29 Enhver købsopfordring skal således indeholde en række væsentlige oplysninger, der er opregnet i samme direktivs artikel 7, stk. 4, som forbrugeren skal bruge for at kunne træffe en informeret transaktionsbeslutning. Disse oplysninger omfatter i henhold til denne bestemmelses litra c) prisen inklusive afgifter eller, hvis produktets art gør, at prisen ikke med rimelighed kan udregnes på forhånd, den måde, hvorpå prisen udregnes.
- 30 Indledningsvis følger det af ordlyden af artikel 7, stk. 4, litra c), i direktiv 2005/29, at der skal sondres mellem angivelsen af den endelige pris og angivelsen af den måde, hvorpå denne pris beregnes, dernæst, at det er produktets art, der afgør den situation, hvor den nævnte pris ikke med rimelighed kan beregnes på forhånd af den erhvervsdrivende, og endelig, at den erhvervsdrivende, såfremt den pågældende ikke kan angive denne pris, skal angive den nærmere fremgangsmåde, på grundlag af hvilken prisen beregnes, eller med andre ord metoden til beregning af den endelige pris.
- 31 Når den endelige pris for levering af elektricitet ikke med rimelighed kan beregnes på forhånd, eftersom den kan afhænge af visse elementer, såsom f.eks. de omkostninger, der påhviler en elleverandør, men som er uden for sidstnævntes kontrol og er variable eller endog, som den forelæggende ret har anført, den mængde elektricitet, der faktisk forbruges af forbrugeren, henhører oplysninger om anvendelsen af et element såsom en procentvis forhøjelse for kompensationsmængden, som den erhvervsdrivende har integreret i den endelige pris, følgelig under udtrykket »den måde, hvorpå prisen beregnes« som omhandlet i artikel 7, stk. 4, litra c), i direktiv 2005/29, og udgør som sådan en væsentlig oplysning, som forbrugeren har brug for at kunne træffe en informeret transaktionsbeslutning.

- 32 I overensstemmelse med artikel 7, stk. 1, i direktiv 2005/29 anses en købsopfordring, såsom den i hovedsagen omhandlede reklame, for vildledende, hvis den udelader væsentlige oplysninger, som gennemsnitsforbrugeren har behov for i den pågældende situation for at træffe en informeret transaktionsbeslutning, og foranlediger følgelig gennemsnitsforbrugeren eller kan forventes at foranledige denne til at træffe en transaktionsbeslutning, som den pågældende ellers ikke ville have truffet.
- 33 Det følger af ovenstående betragtninger, at væsentlige oplysninger, såsom angivelsen vedrørende anvendelsen af en procentvis forhøjelse for kompensationsmængden, skal fremgå af en købsopfordring som den i hovedsagen omhandlede, når gennemsnitsforbrugeren i den pågældende situation har behov for disse oplysninger for at træffe en informeret transaktionsbeslutning.
- 34 Det bemærkes, at begrebet »forbruger« har afgørende betydning med henblik på fortolkningen af bestemmelserne i direktiv 2005/29. Dette direktiv anvender som benchmark en under hensyntagen til sociale, kulturelle og sproglige forhold almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger (dom af 12.5.2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, præmis 22).
- 35 Hvad angår en reklames vildledende karakter skal de nationale retter således tage opfattelsen hos den almindeligt oplyste, rimeligt opmærksomme og velunderrettede gennemsnitsforbruger i betragtning (dom af 12.5.2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis).
- 36 Det skal tilføjes, således som det følger af 18. betragtning til direktiv 2005/29, at begrebet »gennemsnitsforbrugeren« ikke er et statistisk begreb, og at nationale domstole og myndigheder selv skal foretage en vurdering med henblik på at bestemme denne forbrugers typiske reaktion i en given situation.
- 37 Når dette er sagt, foreskriver ordlyden af artikel 7, stk. 4, litra c), i direktiv 2005/29 ikke den erhvervsdrivende den måde, hvorpå denne skal oplyse forbrugeren om fremgangsmåden for beregning af prisen.
- 38 På grund af det pågældende produkts art og navnlig betingelserne for fremstilling, levering eller endog endelig anvendelse af dette produkt kan den erhvervsdrivende desuden muligvis ikke være i stand til på forhånd og præcist at råde over alle elementer, der indgår i den endelige pris, således at den erhvervsdrivende ikke kan oplyse forbrugeren om beregningsmetoden for denne pris på en sådan måde, at den pågældende selv kan foretage denne beregning.
- 39 Omfanget af oplysninger om den måde, hvorpå prisen beregnes, kan derfor ikke indebære, at forbrugeren på grundlag af denne oplysning selv skal være i stand til at beregne denne pris og således nå frem til et endeligt talmæssigt resultat.
- 40 Det skal i denne henseende bemærkes, at direktiv 2005/29 ikke indeholder nogen detaljerede specifikationer for så vidt angår i hvilket omfang og på hvilket medie væsentlige oplysninger skal formidles (jf. i denne retning dom af 8.2.2017, Carrefour Hypermarchés, C-562/15, EU:C:2017:95, præmis 37).

- 41 En oplysning om den måde, hvorpå prisen beregnes som omhandlet i dette direktivs artikel 7, stk. 4, litra c), kan således foreligge i form af f.eks. et procentinterval eller en præcis, men betinget procentsats i dens anvendelse, eller en på forhånd fastsat procentsats med angivelse af, at dens niveau kan variere over tid på grund af variable elementer, som den erhvervsdrivende ikke har nogen indflydelse på.
- 42 En sådan fortolkning af artikel 7, stk. 4, litra c), i direktiv 2005/29 understøttes af undersøgelsen af den generelle opbygning af dette direktivs artikel 7.
- 43 I denne henseende skal det i første række bemærkes, at det følger af artikel 7, stk. 2, i direktiv 2005/29, at en købsopfordring som den i hovedsagen omhandlede reklame indeholder en vildledende udeladelse, bl.a. når den erhvervsdrivende skjuler oplysninger om den måde, hvorpå prisen beregnes, eller præsenterer oplysningerne på en uklar, uforståelig, dobbelttydig eller uhensigtsmæssig måde, og når dette i nogen af disse tilfælde foranlediger gennemsnitsforbrugeren eller kan forventes at foranledige denne til at træffe en transaktionsbeslutning, som den pågældende ellers ikke ville have truffet.
- 44 Det følger heraf, at den erhvervsdrivende er forpligtet til at angive alle de elementer, der indgår i beregningen af prisen. Ligeledes skal hver af disse oplysninger meddeles af den erhvervsdrivende på en sådan måde, at gennemsnitsforbrugeren er i stand til at træffe en informeret transaktionsbeslutning.
- 45 I anden række skal det i overensstemmelse med artikel 7, stk. 1, i direktiv 2005/29 vurderes, om en handelspraksis er vildledende, bl.a. under hensyn til den faktuelle sammenhæng, hvori denne praksis indgår, alle dens karakteristika og begrænsningerne ved kommunikationsmediet. Dette direktivs artikel 7, stk. 3, fastsætter, at der med henblik på at afgøre, om oplysninger er blevet udeladt, skal tages hensyn til det anvendte kommunikationsmiddels begrænsninger i rum og tid samt til de foranstaltninger, som den erhvervsdrivende har truffet for at gøre disse oplysninger tilgængelige for forbrugerne på anden måde (jf. i denne retning dom af 12.5.2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, præmis 53 og 54).
- 46 Det følger af disse bestemmelser, at omfanget af de oplysninger om den måde, hvorpå prisen beregnes, som skal meddeles af en erhvervsdrivende i forbindelse med en købsopfordring, skal vurderes i forhold til bl.a. den faktuelle sammenhæng, hvori denne købsopfordring indgår, og det anvendte kommunikationsmiddel (jf. i denne retning dom 12.5.2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, præmis 55, og af 26.10.2016, Canal Digital Danmark, C-611/14, EU:C:2016:800, præmis 27).
- 47 Den forelæggende ret har anført, at det hverken er godtgjort eller åbenbart, at det kommunikationsmiddel, der anvendes med henblik på den pågældende handelspraksis, dvs. en prissimulator, der stilles til rådighed på sagsøgte i hovedsagens websted, pålægger begrænsninger i rum eller tid.
- 48 Når dette er sagt, skal den forelæggende ret med henblik på at fastlægge omfanget af de oplysninger, som det påhviler den erhvervsdrivende at meddele med hensyn til metoden til beregning af prisen, tage hensyn til den faktuelle sammenhæng, hvori den i hovedsagen omhandlede reklame indgår.

- 49 I denne henseende bemærkes for det første, at sagsøgte i hovedsagen har gjort gældende, hvilket det ikke tilkommer Domstolen at efterprøve, at virksomheden ikke med rimelighed er i stand til i sin reklame at angive den nøjagtige procentdel, der er knyttet til kompensationsmængden. Virksomheden har således anført, at distributionssystemoperatørerne på det tyske område undertiden anvender procentsatser, der er forskellige og varierer over tid, således at den, hvis den i realtid skulle oplyse forbrugerne om den nøjagtige størrelse af en sådan procentdel, dagligt skulle spørge alle disse operatører om enhver eventuel ændring af dette element. En sådan fremgangsmåde ville imidlertid ifølge sagsøgte i hovedsagen indebære anvendelse af uforholdsmæssige ressourcer.
- 50 For det andet fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at den reklame, der viser de prisforslag, som genereres af prissimulatoren, indeholder et link til de almindelige salgsbetingelser, som sagsøgte i hovedsagen anvender. I dette dokument angiver sidstnævnte over for forbrugeren, at det er operatøren af det lokale system, der fastsætter den nattemedel, der svarer til anvendelsen af den nedsatte takst, samt den procentsats, der udgøres af kompensationsmængden, og at denne mængde er blevet fastsat til 25% af operatøren af det lokale system for det geografiske område, som forbrugers hjemsted henhører under.
- 51 Det følger af ovenstående betragtninger, at det i den faktuelle sammenhæng, hvori den i hovedsagen omhandlede købsopfordring indgår, med forbehold for den efterprøvelse, som det påhviler den forelæggende ret at foretage, ikke kan fastslås, at denne opfordring indeholder en »vildledende udeladelse« som omhandlet i artikel 7, stk. 1 og 4, i direktiv 2005/29, for så vidt som linket til de almindelige salgsbetingelser, hvori der er anført oplysninger om den procentdel, der udgøres af kompensationsmængden, vises på en synlig måde, og forbrugers accept af tilbuddet teknisk er betinget af forbrugers bekræftelse af, at den pågældende har fået kendskab til disse betingelser, hvorved det sikres, at forbrugeren træffer en informeret transaktionsbeslutning.
- 52 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 7, stk. 1, og artikel 7, stk. 4, litra c), i direktiv 2005/29 skal fortolkes således, at i tilfælde af en købsopfordring, der foretages ved hjælp af en kommerciel onlinekommunikation, skal oplysningerne om den måde, hvorpå prisen beregnes, ikke nødvendigvis indeholde den nøjagtige procentdel for en variabel komponent, såsom den kompensationsmængde, som elleverandøren anvender over for den pågældende forbruger, således at sidstnævnte, når denne kender sit elforbrug, selvstændigt kan foretage beregningen af denne pris, forudsat at denne kommunikation angiver, at en sådan procentdel principielt finder anvendelse, ledsaget af en eventuel størrelsesorden og elementer, der påvirker denne, og således gør det muligt for gennemsnitsforbrugeren at træffe en informeret transaktionsbeslutning.

Sagsomkostninger

- 53 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

Artikel 7, stk. 1, og artikel 7, stk. 4, litra c), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for

forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis),

skal fortolkes således, at

i tilfælde af en købsopfordring, der foretages ved hjælp af en kommerciel onlinekommunikation, skal oplysningerne om den måde, hvorpå prisen beregnes, ikke nødvendigvis indeholde den nøjagtige procentdel for en variabel komponent, såsom den kompensationsmængde, som elleverandøren anvender over for den pågældende forbruger, således at sidstnævnte, når denne kender sit elforbrug, selvstændigt kan foretage beregningen af denne pris, forudsat at denne kommunikation angiver, at en sådan procentdel principielt finder anvendelse, ledsaget af en eventuel størrelsesorden og elementer, der påvirker denne, og således gør det muligt for gennemsnitsforbrugeren at træffe en informeret transaktionsbeslutning.

Underskrifter